PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENÓW USŁUGOWO-PRODUKCYJNYCH W REJONIE ULIC WRZOSOWEJ, SIENKIEWICZA – OSIEDLE MOKRZYSZÓW W TARNOBRZEGU

DRUGIE WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

OPRACOWANIE:

IRMiR INSTYTUT ROZWOJU MIAST I REGIONÓW

Imię i nazwisko autora:

Anna Uszkur

(podpis autora)

Data sporządzenia:

14.04.2021 rok

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE 1
2. METODYKA 1
3. MATERIAŁY WEJŚCIOWE 2
4. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM 4
5. CELE I ZAWARTOŚĆ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 9
6. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI 10
7. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA 14
8. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZAJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 7
9. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM 8
10. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO 8
11. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKI REALIZACJI DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH 8
12. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBLA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO I KRAJOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE 10
13. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO 11
14. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ OPRACOWANEGO DOKUMENTU 19
15. ROZWIĄZANIA ALTERENATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE 21
16. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA 21
17. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 22

ZAŁĄCZNIK

OŚWIADCZENIE AUTORA

1. WPROWADZENIE

Na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym[1] Rada Miasta Tarnobrzega podjęła Uchwałę U Nr XIX/203/2019 z dnia 30 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usługowo-produkcyjnych w rejonie ulic Wrzosowej, Sienkiewicza – osiedle Mokrzyszów w Tarnobrzegu, zwanego dalej planem.

Podstawę prawną prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowi:

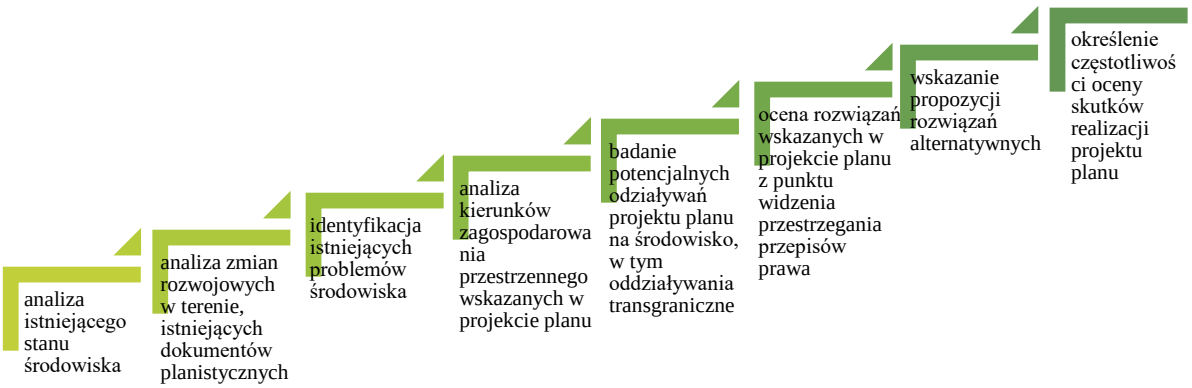
- ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko[2].

Celem prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko przyrodniczo-kulturowe, które mogą być spowodowane realizacją ustalonych w planie sposobów zagospodarowania terenu. Zgodnie z art. 51 ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,* prognoza w szczególności określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, między innymi na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, a także system przyrodniczy gminy i powiązania przyrodnicze obszaru oraz prawne formy ochrony przyrody.

2. METODYKA

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku. Prace prognostyczne polegały na przeprowadzeniu studiów dokumentów charakteryzujących strukturę przyrodniczą Miasta Tarnobrzeg (stan istniejący, dotychczasowe przekształcenia środowiska) oraz analizy istniejących i projektowanych inwestycji. Materiały źródłowe, w oparciu, o które sporządzono prognozę zostały wymienione w rozdziale *Materiały wejściowe*. Ciąg prac nad prognozowanymi skutkami oddziaływania projektu planu na środowisko przedstawia poniższy schemat:

[1] Dz. U. z 2020 r. poz. 932, z późn. zm.
[2] Dz. U. z 2021 r. poz. 247

Rysunek 1 Schemat prac nad prognozowanymi skutkami oddziaływania planu na środowisko

Zakres prac nad prognozą został dostosowany do charakteru, specyfiki i precyzji planu. Z uwagi na charakter planu potencjalne oddziaływania na środowisko poszczególnych ustaleń projektu planu na środowisko określono w formie opisowej.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko przedmiotowego planu uzgodniono z:

- **Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie - pismo z dnia 27.01.2020 r., znak: WOOŚ-411.1.3.2020.AP.2;**
- **Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tarnobrzegu - pismo znak: PSNZ.4611.3.2020 z dnia 03.02.2020 r.**

Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych. Zaznaczyć tu trzeba, że na etapie sporządzania projektu planu nie są określone konkretne rozwiązania technologiczne, co ma wpływ na jakościowy (nie ilościowy) charakter prognozy.

3. MATERIAŁY WEJŚCIOWE

Dokumenty, które zostały uwzględnione przy sporządzaniu niniejszej prognozy to:

- Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Terenów usługowo-produkcyjnych w rejonie ulic Wrzosowej, Sienkiewicza – osiedla Mokrzyszów w Tarnobrzegu - mgr inż. Joanna Świtlińska-Robutka, mgr inż. Iwona Gaj;
- Biuro projektów urbanistyki i architektury – Ekofizjografia podstawowa Miasta Tarnobrzega – Lublin 2007 r.;
- Kondracki J., Geografia Polski: mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994 r.;
- Maliszewski C., Uszkur A. Odolecka A., Raport stanu zagospodarowania na potrzeby na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usługowo-produkcyjnych w rejonie ulic Wrzosowej, Sienkiewicza - osiedle Mokrzyszów w Tarnobrzegu – Instytut Rozwoju Miasta i Regionów – Warszawa 2020 r.;

- Nowak Janina, Aneks do opracowania „Ekofizjografia podstawowa Miasta Tarnobrzega” – Rzeszów 2016 r.;
- Nowicki Z. i inni, Jednolite części wód podziemnych w Polsce Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna;
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usługowo-produkcyjnych w rejonie ulic Wrzosowej, Sienkiewicza – osiedle Mokrzyszów w Tarnobrzegu – Warszawa, 2021 r.;
- Przydatność terenu pod zabudowę – Politechnika Warszawska, 2014 r.;
- Uchwała Nr XI/105/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Mokrzyszów” w Tarnobrzegu;
- Uchwała Nr XIX/203/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 30 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usługowo-produkcyjnych w rejonie ulic Wrzosowej, Sienkiewicza – osiedle Mokrzyszów w Tarnobrzegu;
- Uchwała Nr XLVI/457/2017 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 14 września 2017 roku w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega;
- Uchwała Nr XXVII/463/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie określenia „Programu Ochrony Powietrza dla strefy podkarpackiej - z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PMIO, poziomu pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań krótkoterminowych.”
- Uszkur A. - Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usługowo-produkcyjnych w rejonie ulic Wrzosowej, Sienkiewicza - osiedle Mokrzyszów w Tarnobrzegu – Instytut Rozwoju Miasta i Regionów – Warszawa 2020 r.
- Uzgodnienie zakresu prognozy oddziaływania na środowisko przedmiotowego planu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie - pismo z dnia 27.01.2020 r., znak: WOOŚ-411.1.3.2020.AP.2;
- Uzgodnienie zakresu prognozy oddziaływania na środowisko przedmiotowego planu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tarnobrzegu - pismo znak: PSNZ.4611.3.2020 z dnia 03.02.2020 r.;
- Zawadzki S., Gleboznawstwo, Państwowe Wydanie Rolnicze i Leśne, Warszawa 1999 r.

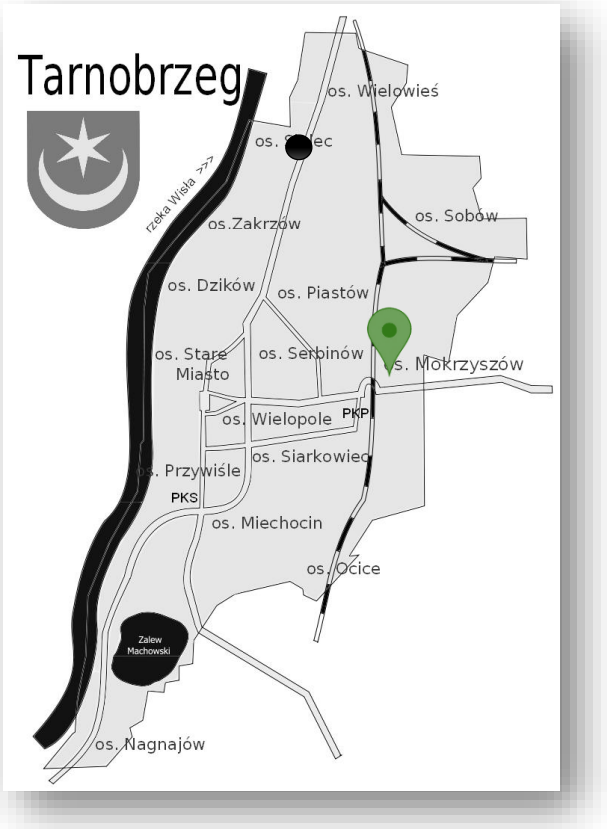
oraz dane/informacje ze stron internetowych:

- geoportal – mapa korytarzy ekologicznych w Polsce – http://mapa.korytarze.pl/,
- geoportal – Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy – http://geologia.pgi.gov.pl, www.epsh.pgi.gov.pl,
- geoportal Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska – https://www.gdos.gov.pl,
- Geoportal miasta Tarnobrzeg - http://tarnobrzeg.geoportal2.pl/;

- geoportal Otwartych Danych Przestrzennych – https://polska.e-mapa.net,
- geoportal Państwowej Służby Hydrogeologicznej – www.psh.gov.pl,
- geporatal Infrastruktury Informacji Przestrzennej – https://mapy.geoportal.gov.pl,
- Serwis Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – www.imgw.pl.

4. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM

Tarnobrzeg to miasto na prawach powiatu, położone w południowo-wschodniej części Polski, w województwie podkarpackim, tuż przy granicy województwa świętokrzyskiego. Analizowany teren jest położony w zachodniej części osiedla Mokrzyszów w Tarnobrzegu, pomiędzy ulicami Henryka Sienkiewicza (droga wojewódzka nr 871), Wrzosową a linią kolejową nr 25 o znaczeniu państwowym. Jego powierzchnia to 13,34 ha. Szczegółowy przebieg granic obszaru objętego planem określa Uchwała Nr XIX/203/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 30 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usługowo-produkcyjnych w rejonie ulic Wrzosowej, Sienkiewicza – osiedle Mokrzyszów w Tarnobrzegu.

orientacyjna lokalizacja planu

Rysunek 2 Położenie analizowanego obszaru na tle miasta Tarnobrzeg (źródło mapy: https://pl.wikipedia.org/wiki/Osiedla_Tarnobrzega)

Dominującym typem zabudowy na przedmiotowym terenie są obiekty o funkcji produkcyjno-magazynowej oraz składowej, uzupełnione budynkami biurowymi i usługowymi. W granicach analizowanego obszaru występuje również budynek usług oświaty oraz kontroli ruchu kolejowego. Istniejące budynki mają od 1 do 5 kondygnacji nadziemnych. Zabudowie towarzyszą place składowe, manewrowe, parkingi oraz zieleń. Przedmiotowy teren posiada dostęp do ul. Henryka Sienkiewicza oraz Wrzosowej. Obszar jest uzbrojony w sieci infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, wodociągowej, gazowej, kanalizacji deszczowej i sanitarnej oraz częściowo w sieć ciepłowniczą.

Zdjęcie 1 Widok na usługi oświaty.

Zdjęcie 2 Widok na tereny produkcyjne (część budynków jest w rozbiórce)

Zdjęcie 3 Widok na tereny produkcyjne w północnej części planu

Zdjęcie 4 Widok na tereny produkcyjne w centralnej części planu

Zdjęcie 5 Widok na tereny produkcyjne

Zdjęcie 6 Widok na tereny usługowe, po wschodniej stronie torów kolejowych.

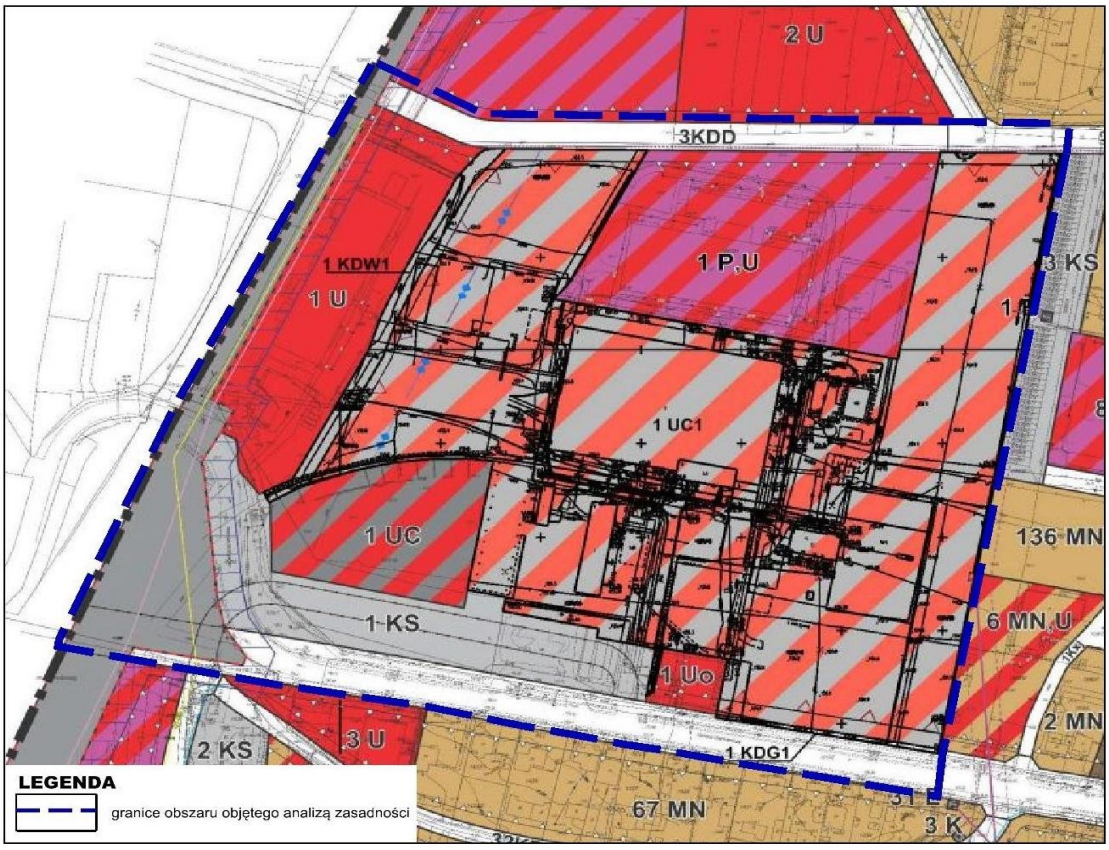

Zdjęcie 7 Widok na tereny zieleni nieurządzonej.

Analizowany obszar jest objęty **Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego osiedla „Mokrzyszów" w Tarnobrzegu**[3], zwanym dalej obowiązującym planem. Przedmiotowy akt, dla terenów objętych analizowanym planem ustala:

- 1U – teren pod zabudowę usługową wielofunkcyjną:
- 1Uo – usługi oświaty:
- 1UC – teren zabudowy usługowej z dopuszczeniem obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2:
- 1UC1 – teren pod rozmieszczenie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2:
- 1P,U - teren zabudowy produkcyjno-usługowej:
- KDG – drogę publiczną klasy G:
- 1KDG1 – drogę publiczną klasy głównej:
- 3KDD – drogę publiczną klasy D:
- 1KDW1 – drogę wewnętrzną:
- 1KS – teren obsługi komunikacji.

[3] Uchwała Nr XI/105/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Mokrzyszów" w Tarnobrzegu

Rysunek 3 Wyrys z obowiązującego Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Mokrzyszów" w Tarnobrzegu dla obszaru objętego analizą (sporządzeniem nowego planu).

5. CELE I ZAWARTOŚĆ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Cele projektowanego dokumentu

Zgodnie z uchwałą intencyjną w sprawie sporządzania planu miejscowego[4] przystąpienie do jego sporządzenia zasadne. Obszary objęte analizą stanową tereny częściowo zainwestowane, dla których przewiduje się możliwość zmiany profilu działalności lub rozwoju istniejących i planowanych funkcji. Zostało to wyrażone w Studium, w którym ustalono inne kierunki zagospodarowania zgodne z aktualnym zapotrzebowaniem oraz mające na celu racjonalne wykorzystanie terenów. Zakłada się, że uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego umożliwi zainwestowanie i zagospodarowanie nowych terenów w sposób, który przyczyni się zarówno do rozwoju ekonomicznego miasta, jak i poprawi jakość przestrzeni miejskiej poprzez wzbogacenie jej o nowe funkcje. Celem planu jest także ujednolicenie zapisów (czyli możliwości inwestycyjnych) dla terenów położonych obok siebie, a posiadających obecnie różne ustalenia.

[4] Uchwała Nr XIX/203/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 30 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usługowo-produkcyjnych w rejonie ulic Wrzosowej, Sienkiewicza – osiedle Mokrzyszów w Tarnobrzegu

Zawartość projektowanego dokumentu

Procedowany plan podtrzymuje główne przeznaczenia terenów wskazanych do zabudowy jak w obowiązującym planie, przy czym ujednolica parametry i warunki zagospodarowania obszarów o tych samych funkcjach. Zasadnicze zmiany dotyczą układu komunikacyjnego, w ramach którego wprowadzono nową drogę publiczną ozn. sym. KDD-2 (w obowiązującym planie droga wewnętrzna) oraz wydzielono drogę publiczną ozn. sym. KDD-3 (łącząca drogę ozn. sym. KDD-2 z drogą ozn. sym. KDG-1, w stanie istniejącym jest to droga w ramach terenu parkingu) oraz skorygowano przebieg drogi klasy głównej. Nowy plan ustala następujące przeznaczenia terenu:

1) teren zabudowy usługowej – **U**;
2) teren zabudowy usług oświaty – **UO**;
3) teren rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² – **UC**;
4) teren obiektów produkcyjnych oraz zabudowy usługowej – **P/U**;
5) tereny obsługi komunikacji samochodowej - parking powierzchniowy – **KS**;
6) teren komunikacji kolejowej – **KK**;
7) teren drogi publicznej klasy głównej – **KDG**;
8) tereny dróg publicznych klasy dojazdowej – **KDD**.

6. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega

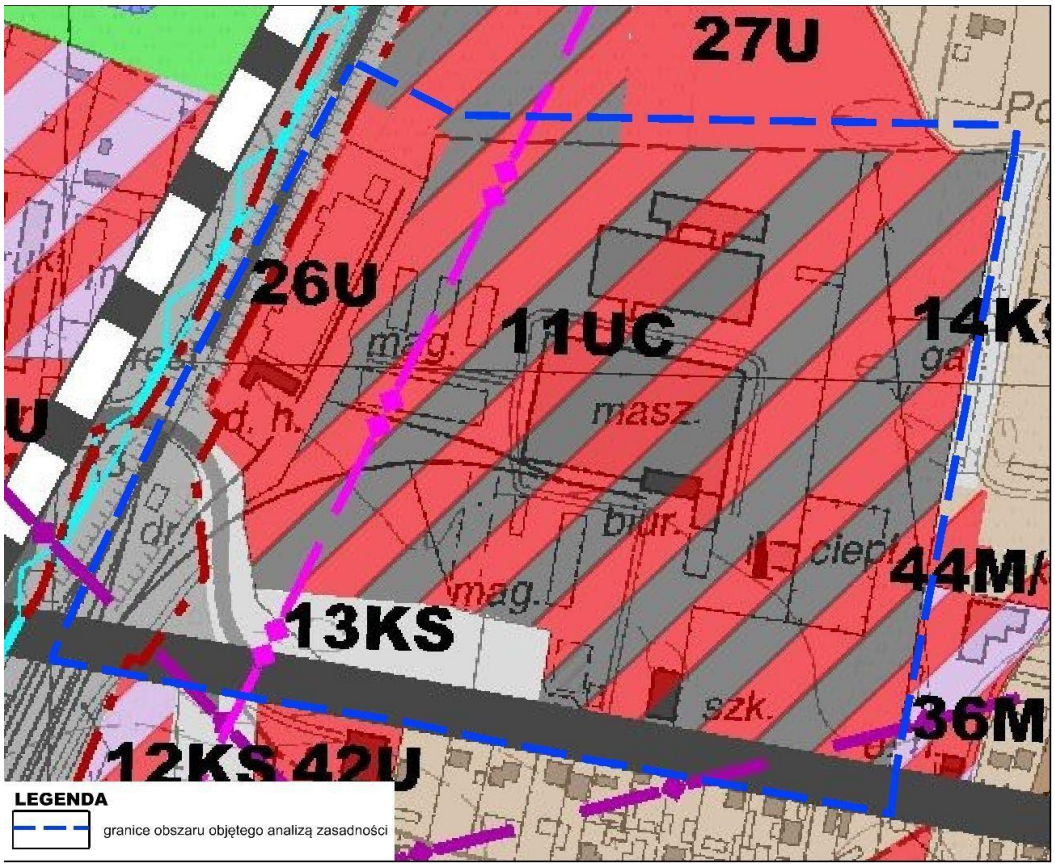
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega[5], zwane dalej studium, dla analizowanego terenu określa kierunki rozwoju przestrzennego:

- obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² - **11UC**,
- obszar usług komercyjnych - **26U, 27U**,
- obszar obsługi komunikacji - **13KS**,
- obszar komunikacji kolejowej - **4KK**.

Przedmioty dokument na analizowanym terenie wskazuje granicę udokumentowanego złoża oraz obszaru górniczego złoża „Machów II (otworówka)[6].

[5] Uchwała Nr XLVI/457/2017 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 14 września 2017 roku

[6] informacja w zakresie obszaru górniczego jest zdezaktualizowana

Rysunek 4 Wyrys z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega dla obszaru objętego analizą.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji

System komunikacji, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, powinien współtworzyć przestrzeń ze swoim otoczeniem, poprzez korzystanie z istniejących dróg oraz budowę nowych ciągów komunikacyjnych, które będą umożliwiały równoprawne korzystanie z dróg użytkowników samochodów, transportu zbiorowego, ruchu towarowego i pieszego. W przyszłych planach miejscowych należy chronić interesy słabszego uczestnika ruchu (rowerzystów i pieszych). Konieczne wydaje się planowanie ścieżek rowerowych oraz wyznaczanie i tworzenie nowych miejsc do parkowania. Należy przyjąć preferencję dla przedsięwzięć małych, ale możliwie szybkich do realizacji lub przynoszących możliwie szybko poprawę. Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego możliwe jest wyznaczenie dodatkowych dróg niewskazanych na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Dodatkowo dla dróg wewnętrznych zaleca się stosowanie parametrów jak dla dróg publicznych klasy technicznej D (dojazdowej).

Ogólne zasady dotyczące „Kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów”:

1) Dokładny przebieg granic obszarów określonych na rysunku STUDIUM – KIERUNKI winien zostać ustalony na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub innych opracowań szczegółowych (dopuszcza się korektę tych granic do granic własności).
2) Przebieg dróg oznaczonych na rysunku STUDIUM – KIERUNKI należy traktować jako obowiązujący w zakresie klas technicznych, dopuszcza się na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego korektę przebiegu wyznaczonych na rysunku "kierunków" zagospodarowania przestrzennego dróg zgodnie z warunkami technicznymi oraz do granic własności nieruchomości.
3) Lokalizacja i wielkość węzłów jest jedynie oznaczeniem graficznym – wielkość i zasięg węzłów i skrzyżowań należy ustalić na etapie sporządzania miejscowych planów lub innych opracowań szczegółowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.
4) Podane klasy techniczne dróg i ulic należy traktować jako docelowe, dopuszcza się uwzględnienie istniejącego zainwestowania jako powodu nie zachowania określonej w Studium klasy technicznej na całym ciągu drogi.
5) Za zgodne z ustaleniami studium uważa się ponadto:
    - zalesienie terenów rolnych na glebach najniższych klas bonitacyjnych, nie wskazanych w studium do zalesienia,
    - wprowadzenie zieleni przydrożnej i śródpolnej na terenach rolnych,
    - wprowadzenie zieleni w każdym terenie,
    - uzupełnienie układu drogowego o drogi niewskazane na rysunku studium (publiczne i wewnętrzne),
    - realizację urządzeń służących zapobieganiu klęsce powodzi i urządzeń melioracyjnych, prowadzących do nawodnienia lub odwodnienia gruntów rolnych i odprowadzania wód deszczowych z terenów zainwestowania,
    - realizację urządzeń i sieci infrastruktury technicznej w każdym terenie pod warunkiem braku kolizji z istniejącym lub projektowanym zagospodarowaniem oraz przepisami odrębnymi,
    - istniejące zagospodarowanie i dotychczasowe przeznaczenie,
    - przeznaczenie wynikające z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rozwiązania przyjęte w procedowanym planie spełniają założenia uchwały wywołującej sporządzenie planu, a także kontynuują politykę przestrzenną gminy wyrażoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przewidywane rozwiązania w planie nie naruszają ustaleń obowiązującego studium.

Opracowanie ekofizjograficzne

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym „formy przyszłego użytkowania terenu powinny być pochodną jego struktury funkcjonalno-przestrzennej. Aby dokonać poprawnej oceny obszaru analizowanego, należy wziąć pod uwagę całe miasto. Oceniając istniejący stan zagospodarowania i aktualne warunki przyrodnicze, należy stwierdzić, że przedmiotowy obszar posiada predyspozycje do pełnienia przede wszystkim funkcji usługowej z dopuszczeniem zachowania istniejących terenów produkcyjnych. Analizując politykę przestrzenną miasta wyrażoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega, stwierdza się, że w analizowanym terenie jako priorytetowa powinna rozwijać się funkcja usługowa. Jest to obszar dobrze skomunikowany, uzbrojony w sieci infrastruktury technicznej, położony przy głównej ulicy przebiegającej przez miasto w relacji wschód-zachód. Realizacja zabudowy w tej części miasta będzie stanowiła uzupełnienie istniejących luk w zabudowie, co wpłynie pozywanie na poprawę jakość krajobrazu.

W celu ochrony środowiska naturalnego, zdrowia i życia ludzi oraz kształtowania krajobrazu zaleca się podjęcie następujących działań:

- z uwagi na sąsiedztwo linii kolejowej nr 25 i drogi wojewódzkiej nr 871 stanowiących źródło hałasu, zasadnym jest lokalizowanie na przedmiotowym terenie zabudowy, która nie podlega ochronie akustycznej,
- obszary inwestycyjne powinny być wyposażone w pełną infrastrukturę techniczną,
- przy realizacji nowych inwestycji należy:
  - ograniczyć uszczelnienie terenu, wprowadzić nawierzchnie ażurowe umożliwiające przesiąkanie wód opadowych do gruntu,
  - utrzymać duży udział powierzchni biologicznie czynnej, minimum 10-30%,
  - wydzielać duże działki budowlane,
  - propagować stosowanie ekologicznych źródeł energii cieplnej i palenisk niskoemisyjnych.

Do wyegzekwowania wskazanych zaleceń zaleca się sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, określającego wyżej omówioną problematykę z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazowego.

Mając na uwadze ww. wytyczne, nowy plan wskazuje analizowany teren do rozwoju zabudowy niepodlegającej ochronie akustycznej, zgodnie z Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku[7], ustala wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej z uwzględnieniem obowiązującego planu oraz studium oraz powierzchnię nowo wydzielanej działki na wysokim poziomie, zawiera stosowne ustalenie w zakresie dopuszczalnych źródeł ciepła. Analizując zalecenia wynikające z Opracowania ekofizjograficznego stwierdza się, że opracowany plan je respektuje.

[7] Dz. U. z 2014 r. poz. 112

Program Ochrony Powietrza dla strefy podkarpackiej - z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PMIO, poziomu pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań krótkoterminowych."

Program określa planowane działania naprawcze w strefie podkarpackiej (tabela 1).

Tab. 1 Wykaz wszystkich planowanych działań naprawczych w strefie podkarpackiej (str. 141)

L.p.	Kod działania	Nazwa działania
1.	PsOeUa	Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego.
2.	PsDzKo	Prowadzenie działań kontrolnych.
3.	PsWuAn	Wspomaganie samorządów gminnych i mieszkańców gmin we wdrażaniu uchwały antysmogowej.
4.	PsSyWs	Stworzenie przez samorząd gminny systemu wsparcia wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych.
5.	PsObZi	Zwiększanie udziału zieleni w wybranych miastach strefy podkarpackiej.
6.	PsEdEk	Edukacja ekologiczna.

Procedowany planu miejscowy dopuszcza połączenie budynków do sieci ciepłowniczej oraz wskazuje: „*ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw na zasadach określonych przepisami odrębnymi*". W związku z powyższym, jego realizacja nie jest sprzeczna z celami ww. programu.

7. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

Obszar analizy w większości podporządkowano działalności człowieka. Zgodnie z obowiązującym planem jest wskazany pod rozwój zabudowy produkcyjno-usługowej, usług wielofunkcyjnych, oświaty, usług z dopuszczeniem obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2. Pozostałe tereny powyższy dokument przeznacza pod tereny związane z komunikacją. Lokalizacja zabudowy wraz z niezbędną infrastrukturą w analizowanym terenie została już zapoczątkowana.

Położenie geograficzne

Zgodnie z modyfikowaną w 2018 roku regionalizacją Polski J. Kondrackiego, obszar opracowania jest położony na terenie Niziny Nadwiślańskiej.

Położenie obszaru planu miejscowego według Regionalizacji fizyczno-geograficznej	
Prowincja	Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym
Podprowincja	Podkarpacie Północne
Makroregion	Kotlina Sandomierska
Mezoregion	Nizina Nadwiślańska

Tabela 1 Położenie analizowanego obszaru według regionalizacji fizyczno-geograficznej.

Nizina Nadwiślańska to szeroka dolina w górnym biegu Wisły. Leży w północno-zachodniej części Kotliny Sandomierskiej ma powierzchnię 1 876 km^2. Leży na pograniczu Wyżyny Małopolskiej i Podkarpacia Północnego, ciągnie się od Krakowa na zachodzie po Zawichost na północnym wschodzie. Składa się z trzech tarasów: tarasu zalewowego, wyższego tarasy piaszczystego (częściowo zwydmionego) oraz tarasu przykrytego lessem.

Budowa geologiczna[8]

Pod względem geologicznym miasto jest położone w północnej części Zapadliska Przedkarpackiego. Jest to rozległe obniżenie tektoniczne wypełnione trzeciorzędowymi osadami miocenu morskiego.
Utwory trzeciorzędu to osady mioceńskie reprezentowane przez:
- utwory burowęglowe – osady ilaste przewarstwione łupkami ilastymi z wkładkami węgla brunatnego, wypełniające nierówności powierzchni kambryjskiej, miąższość od kilku do kilkunastu metrów;
- warstwy baranowskie – bardzo drobne piaski kwarcowe z ławicami piaskowców, wapienie i zlepy litotamniowe zalegające na utworach burowęglowych lub bezpośrednio na podłożu kambryjskim, o miąższości do 100 m w rejonie Machowa;
- osady chemiczne – wapienie porowate, spękane z impregnacją siarkową, wapienie brekcjowe oraz gipsy, osiągające największe miąższości do 17 m w rejonie wyrobiska „Machów";
- warstwy pektenowe – margle ilaste, margle wapienne i iły pylaste, miąższość 10 – 18 m;
- iły krakowieckie – seria osadów ilastych o wyraźnej budowie warstwowej, często z dużą domieszką frakcji piaszczystej, występują w podłożu całego badanego obszaru, miąższość jest zmienna i waha się od 30 do 80 m w części południowej.

Utwory czwartorzędu stanowiące nadkład utworów trzeciorzędowych reprezentowane są przez osady plejstocenu i holocenu. Plejstocen wykształcony jest w postaci piasków, rzadziej żwirów akumulacji wodnolodowcowej z wkładkami utworów pylastych lub rzecznozastoiskowych. Miąższość tych utworów dochodzi do kilkunastu metrów. Do holocenu zalicza się piaski z humusem, piaski wydmowe, utwory rzeczno-zastoiskowe osiągające miąższość do kilkunastu metrów oraz gleby.

Złoża surowców

W południowej części analizowanego obszaru znajduję się złoże Machów II (otworówka), kopalina -siarka SR 5350.

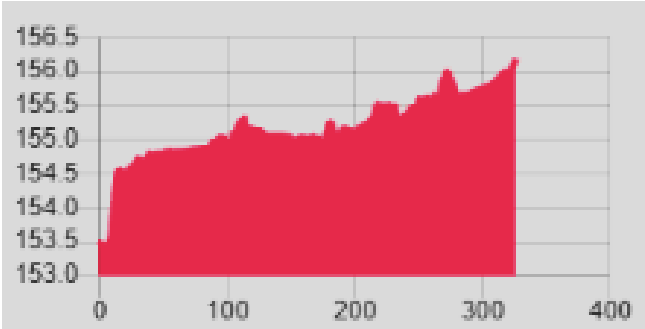
Rzeźba terenu

Rzeźba terenu w dużej części badanego obszaru została przemodelowana wskutek realizacji zabudowy, infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. Działalność człowieka doprowadziła

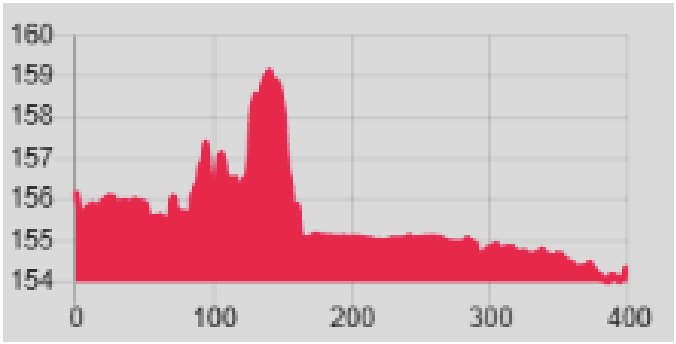
[8] Program Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnobrzega na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019, Tarnobrzeg 2012 r., str. 13.

do lokalnego wyrównywania poziomów terenu. Mniej przekształcone są obszary w pozostałej części planu, pokryta szatą roślinną. W tej części obszaru rzeźba terenu nie uległy znaczącym przekształceniom.

Deniwelacje terenu w graniach badanego obszaru wynoszą kilka metrów, widoczny jest stopniowy spadek terenu w kierunku południowym. Wysokości bezwzględne wynoszą od 153,00 do 157,6 m n.p.m., przy czym większość obszaru oscyluje wokół rzędnej 155 m n.p.m.

Wykres 1 Profil analizowanego terenu w układzie północ-południe (źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl)

Wykres 2 Profil analizowanego terenu w układzie zachód-wschód (źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl)

Warunki podłoża budowlanego

Zgodnie z mapą geologiczno-inżynierską Polski[9] na analizowanym obszarze występują grunty piaszczysto-żwirowe akumulacji wodo-lodowcowej i lodowcowej o nachyleniu zboczy powyżej 3%. Warunki budowlane w tym obszarze są dostateczne (pogarszają się w miarę skomplikowania morfologii i zaburzeń glacitektonicznych).

Gleby

Zgodnie z aktualną strukturą użytkowania gruntów, analizowany obszar to w dużej mierze tereny zabudowane – głównie produkcyjne wraz z obsługującymi je ciągami komunikacyjnymi (urbanoziemy). Gleby w granicach terenów zabudowanych oraz towarzyszącej jej

[9] bazadata.pgi.gov.pl/data/atlasy_g_i_mapa300/pmgip300e4.jpg

infrastruktury uległy silnym przekształceniom, polegającym na zniszczeniu jej profilu glebowego. Wskutek robót ziemnych związanych z powstawaniem obiektów kubaturowych oraz sieci infrastruktury technicznej warstwy gleby zostały wymieszane, a powierzchnie biologicznie czynne uszczuplone. Wskutek procesów zainwestowania tych terenów powstały gleby urbanoziemne i idustrioziemne. Ponadto gleba jest stale zanieczyszczana różnego rodzaju związkami chemicznymi, metalami ciężkimi oraz pyłami pochodzącymi z komunikacji, opadających zanieczyszczeń atmosferycznych oraz z zakładów produkcyjnych. Zanieczyszczenia są zmywane z nawierzchni dróg oraz placów na terenach produkcyjnych, wskutek czego gleba jest zanieczyszczona substancjami ropopochodnymi, solą i substancjami rozmrażającymi. Mniej przekształcone są obszary w pozostałej części planu, pokryta szatą roślinną. W tej części obszaru powierzchnia ziemi oraz gleby nie uległy znaczącym przekształceniom.

Wody powierzchniowe

Miasto Tarnobrzeg jest zlokalizowane w dorzeczu Wisły, przez miasto przepływa także prawobrzeżny dopływ Wisły – Trześniówka oraz jej dopływ Mokrzyszówka. W międzywalu Wisły występują liczne zbiorniki wodne o zróżnicowanej powierzchni. Poza wodami ww. cieków wodnych, na obszarze miasta występują tereny wód powierzchniowych stojących. Są to wody w obrębie starorzeczy, stawy hodowlane oraz zlokalizowane w południowych obszarach miasta „Jezioro Tarnobrzeskie" (zbiornik o powierzchni około 484 ha, który powstał w wyniku rekultywacji wyrobiska poeksploatacyjnego złoża siarki w kopalni Machów, I klasy czystości).

W granicach planu nie występują wody powierzchniowe, jest on położony poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią. Znajduje się on w jednolitej części wód powierzchniowych o kodzie RW2000172196729 – status JCW – naturalna, aktualny stan/potencjał JCW – zły; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona; cel środowiskowy – dobry stan ekologiczny i chemiczny[10].

Wody podziemne

Na terenie miasta występują dwa piętra wodonośne: czwartorzędowe i neogeńskie (mioceńskie). Znaczenie użytkowe posiada jedynie poziom czwartorzędowy, którego wody występują w utworach rzecznych i rzeczno-lodowcowych (piaski, żwiry, otoczaki). Zwierciadło wód podziemnych w tych utworach ma charakter swobodny i występuje na głębokości od 1,0 do 4,0 m. Wody tego poziomu zasilane są głównie przez infiltrujące wody opadowe.

Warunki hydrogeolgiczne zostały naruszone w strefach odwodnieni nieczynnych odkrywek kopalni Machów i Piaseczno. Zwierciadło wód czwartorzędowych wokół odkrywek zostało

[10] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

zdepresjonowane w promieniu dochodzącym do 2 km. Z uwagi na płytkie zaleganie zwierciadła wód oraz braku izolacji osadami słaboprzepuszczalnymi wody te narażone są na zanieczyszczenie. W rejonie byłej kopalni otworowej, głównymi składnikami zanieczyszczeń są siarczany i chlorki obecne w wodach złożowych. W przeszłości zagrożenie stanowiły również ścieki kopalniane zrzucane do Mokrzyszówki.

Analizowany obszar znajduje się w granicach jednolitej części wód podziemnych: kod PLGW2000135, dorzecze: Wisła, region wodny: Górnej Wisły. Stan chemiczny oraz ogólny stan chemiczny wg testu C.1 przedmiotowej jednostki oceniano jako słaby (dane z lat: 2012, 2016, 2017). W najbliższym punkcie monitoringu nr 1526 względem obszaru analizy, odnotowano V klasę jakości wód podziemnych (dane z 2018 roku)[11]. Obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

Na jakość wód korzystnie wpływa fakt uzbrojenia terenów istniejącej zabudowy w sieć wodociągową. Ogranicza to niekontrolowany pobór wód podziemnych poprzez realizację indywidualnych ujęć oraz ewentualne ich zanieczyszczanie w razie niekontrolowanej ich likwidacji. W wyniku postępującej urbanizacji oraz uprzemysłowienia terenu, ograniczeniu ulega powierzchnia przepuszczalna, przez co poziom wód gruntowych obniżył się.

Powietrze[12]

Główne źródła zanieczyszczeń na terenie miasta można podzielić na emisję ze źródeł: punktowych, powierzchniowych oraz liniowych. Emitorami punktowymi są przede wszystkim duże zakłady energetycznego spalania paliw oraz inne zakłady przemysłowe. Emisja powierzchniowa jest spowodowana rozproszonymi źródłami emisji z sektora komunalno-bytowego, są m.in. kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, które emitują do powietrza zanieczyszczenia powstające w wyniku spalania węgla, gazu ziemnego i paliw płynnych. Na emisję liniową wpływa transport samochodowy. Powstają zanieczyszczenia komunikacyjne, takie jak: tlenki węgla, azotu i siarki, sadze oraz węglowodory. Zanieczyszczenia ze źródeł liniowych powodują także zapylenie wtórne poprzez ścieranie się nawierzchni dróg i opon pojazdów. Na poziom stężeń zanieczyszczeń w powietrzu wpływ mają także zanieczyszczenia napływowe oraz lokalna emisja zanieczyszczeń do powietrza, jak również warunki klimatyczne i topografia terenu. Mimo wzrostu liczby źródeł zanieczyszczenia powietrza miasto nadal charakteryzuje się stosunkowo niewielkim poziomem emisji.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w granicach obszaru objętego planem, w zakresie związków chemicznych i pyłów zawieszonych, są pojazdy mechaniczne oraz obiekty produkcyjne. W analizowanym obszarze głównym źródłem zanieczyszczeń o charakterze punktowym są usytuowane w jego granicach obiekty

[11] http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2018.html
[12] bazadata.pgi.gov.pl/data/atlasy_g_i_mapa300/pmgip300e4.jpg

produkcyjne, natomiast źródłem liniowym są przede wszystkim droga wojewódzka nr 871 oraz linia kolejowa nr 25. Te ostanie również są emitorami hałasu.

Klimat

Teren miasta leży w obrębie dzielnicy klimatycznej nizin i kotlin podgórskich. Warunki klimatyczne charakteryzują się upalnym latem, niezbyt mroźną zimą i stosunkowo małą ilością opadów. Tarnobrzeg znajduje się głównie w zasięgu cyrkulacji południowej i zachodniej mas powietrza – w porze chłodnej przeważa cyrkulacja południowo-zachodnia, a w porze ciepłej zachodnia i północno-zachodnia. Obszar miasta jest dość dobrze przewietrzany.

Zgodnie z danymi Instytutu Metrologii i Gospodarki Wodnej w rejonie opracowania:

- średnia suma opadów w 2019 roku w poszczególnych porach roku wynosiła: wiosna: 180 mm, lato: 150 mm, jesień: 170 mm, zima: 100 mm,
- średnia temperatura w poszczególnych porach roku w 2019 wynosiła: wiosna: 10°C, lato: 21°C, jesień: 11°C, zima: 3°C,
- średnie temperatury w wieloleciu 1981-2010 utrzymywały się na niższym poziomie: wiosna: 9°C, lato: 19°C, jesień: 9°C oraz zima: -1°C.

Wpływ aktualnego użytkowania terenu objętego planem na zmiany w klimacie w skali obszaru opracowania są trudne do zaobserwowania, głównie ze względu na jego niewielką powierzchnię.

Flora i fauna

Tarnobrzeg według podziału geobotanicznego Matuszkiewicza (1993) jest położony w okręgu Wideł Wisły i Sanu, co szczegółowo przedstawia tabela 2.

Położenie obszaru planu miejscowego Według regionalizacji geobotanicznej	
Obszar	Europejskich Lasów Liściastych i Mieszanych
Prowincja	Środkowoeuropejska
Podprowincja	Środkowoeuropejska Właściwa
Dział	Wyżyn Południowopolskich
Kraina	Kotliny Sandomierskiej
Okręg	Wideł Wisły i Sanu

Tabela 2 Położenie analizowanego obszaru według regionalizacji geobotanicznej.

Szata roślinna pełni funkcje klimatyczne i biologiczne, wpływające na podniesienie ogólnych standardów ekologicznych i poprawę jakości życia oraz funkcje glebochronne i wodochronne. Flora obszaru miasta jest zróżnicowana ze względu na obecność siedlisk o odmiennym charakterze – od dolin rzecznych poprzez starorzecza po tereny piaszczystych wydm z ubogimi murawami i borami. Obszar miasta wyróżnia się dominacją zbiorowisk nieleśnych. Zdecydowanie przeważają wśród nich antropogeniczne zbiorowiska towarzyszące uprawom zbożowym i okopowym, naturalne i półnaturalne łąki i pastwiska, towarzyszą im zbiorowiska

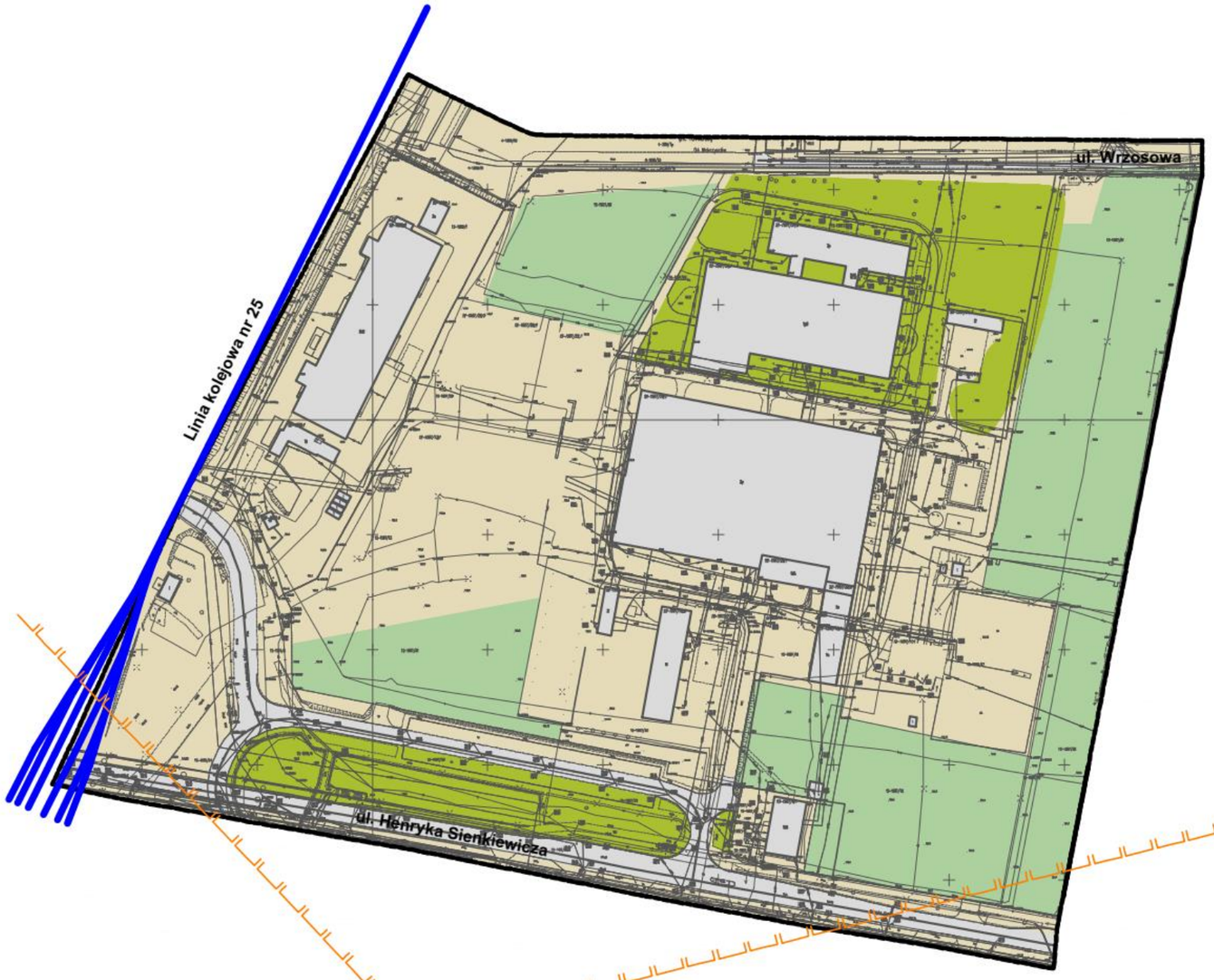
związane z sadami oraz zbiorowiska ruderalne związane z sąsiedztwem dróg i terenów zabudowanych. Ponadto występują tu powstałe w sposób naturalny zbiorowiska zarośli łęgowych głównie w międzywalu rzeki Wisły oraz roślinność wodna i szuwarowa w obrębie starorzeczy.

Szata roślina w obszarze analizy nie cechuje się wysokimi walorami przyrodniczymi w skali miasta. Poddając ją waloryzacji w skali obszaru objętego planem miejscowym, można ją podzielić na grupy:

- obszary o przeciętnej jakości szaty roślinnej – zgrupowania zadrzewień, zakrzaczeń oraz zieleń urządzona – zidentyfikowane w północnej i południowej części obszaru;
- obszary o niskiej jakości szaty roślinnej – zieleń nieurządzona,
- obszary o bardzo niskiej jakości szaty roślinnej – zagospodarowanie terenu towarzyszące zabudowie oraz linii kolejowej z roślinnością ruderalną i wydepczynową,
- obszary pozbawione szaty roślinnej – pod budynkami oraz jezdniami dróg publicznych.

Stan fauny wynika bezpośrednio ze jakości i ilości występującej flory oraz powiązań przyrodniczych obszaru z otoczeniem. Ze względu na charakter zagospodarowania badanego terenu świat zwierzęcy w jego obrębie jest reprezentowany przez małe gatunki ptaków, gryzoni oraz owadów, których występowanie skupia się głównie na terenach zadrzewionych.

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE NA POTRZEBY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENÓW USŁUGOWO-PRODUKCYJNYCH W REJONIE ULIC WRZOSOWEJ, SIENKIEWICZA - OSIEDLE MOKRZYSZÓW W TARNOBRZEGU

SKALA 1:2000

10 25 50 100 m

N

granica obszaru objętego planem miejscowym

oś torów kolejowych

granica złoża Machów II (otworówka)

WALORYZACJA SZATY ROŚLINNEJ

obszary o przeciętnej jakości szaty roślinnej - zgrupowania zadrzewień, zakrzaczeń oraz zieleń urządzona

obszary o niskiej jakości szaty roślinnej - zieleń nieurządzona

obszary o bardzo niskiej jakości szaty roślinnej - zagospodarowanie terenu towarzyszące zabudowie oraz linii kolejowej z roślinnością ruderalną i wydepczynową

obszary pozbawione szaty roślinnej - budynki oraz jezdnie dróg publicznych

TYTUŁ:	OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE NA POTRZEBY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENÓW USŁUGOWO-PRODUKCYJNYCH W REJONIE ULIC WRZOSOWEJ, SIENKIEWICZA - OSIEDLE MOKRZYSZÓW W TARNOBRZEGU
ETAP I:	PRACE PRZYGOTOWAWCZE
SPORZĄDZAJĄCY:	PREZYDENT MIASTA TARNOBRZEGA
WYKONAWCA:	INSTYTUT ROZWOJU MIAST I REGIONÓW ul. Targowa 45 03-728 Warszawa
AUTOR:	mgr inż. Anna Uszkur
DATA:	17.06.2020 r. SKALA: 1:2000

Rysunek 5 Waloryzacja szaty roślinnej.

Zabytki i krajobraz kulturowy

Krajobraz naturalny uległ przekształceniu w krajobraz kulturowy. Istniejąca droga wojewódzka dzieli krajobraz – po jej północnej stornie występują tereny usługowo-produkcyjne oraz nieużytkowane, zaś na południe od niej tereny o funkcji mieszkaniowo-usługowej, które położone są już poza granicami procedowanego planu.

W obszarze opracowania nie występują zabytki czy inne obiekty mające znamiona zabudowy o wysokich wartościach historycznych, a wartość estetyczna istniejących obiektów jest średnia lub niska. Podobnie sytuacja przedstawia się w zakresie terenów dotychczas niezabudowanych, pokrytych roślinnością nieurządzoną. Obszary te wpływają negatywnie na odbiór wizualny tej części miasta. Terenów pokrytych roślinnością urządzoną jest stosunkowo niewiele w obszarze analizy.

Podsumowując, badany obszar w dużej mierze jest związany z działalnością człowieka, środowisko przyrodnicze w tej części miasta w znacznym stopniu zostało przekształcone, czego odzwierciadleniem się wyżej opisane dotychczasowe zmiany w środowisku. Pozostały obszar to tereny zieleni nieurządzonej o przeciętnej jakości szaty roślinnej i niskiej wartości estetycznej.

Struktura przyrodnicza obszaru

Struktura przyrodnicza każdego obszaru zależy od zróżnicowania poszczególnych elementów biotycznych i abiotycznych środowiska naturalnego oraz stopnia ich przekształcenia. W obrębie terenów zabudowanych oraz komunikacyjnych, roślinność została w znacznym stopniu zastąpiona powierzchniami nieprzepuszczalnymi i tylko w niewielkim zakresie zagospodarowana zielenią urządzoną. Większości obszaru to tereny zieleni nieurządzonej, z dużym udziałem roślinności ruderalnej i wydepczynowej. Struktura przyrodnicza obszaru, w tym jego różnorodność biologiczna jest uboga. Teren objętym planem nie pełni ważnej roli w strukturze przyrodniczej miasta oraz jego otoczenia, jest położony poza głównymi elementami tworzącymi system przyrodniczy Tarnobrzega.

8. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W przypadku nie uchwalenia procedowanego planu obszar nim objęty będzie zagospodarowywany zgodnie z obowiązującym planem. Realizacja zagospodarowania na podstawie obowiązującego, jak i procedowanego planu będzie podobnie oddziaływać na większość kompotów środowiska. Nieznacznie negatywne zmiany będą dotyczyć powierzchni ziemi, gleby, powietrza, klimatu. Jest to wynikiem niewątpliwie niewielkich zmian jaki wprowadza nowych dokument planistyczny, który przede wszystkim ujednolica parametry

i zasady zagospodarowania terenów o tożsamych funkcjach. Z drugiej strony nowy plan w sposób kompleksowy rozwiązuje układ komunikacyjny obszaru. Prognozuje się, że wprowadzone w tym zakresie zmiany poprawią bezpieczeństwo użytkowników zarówno obszaru objętego planem jaki i jego otoczenia. Wobec tego na tym obszarze nie przewiduje się negatywnych skutków związanych z realizacją projektowanego dokumentu, a jedynie zwiększoną ochronę środowiska, w szczególności ludzi. Uznaje się, że w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, środowisko przyrodnicze w analizowanym obszarze nie będzie należycie chronione. Procedowany plan pozwala na rozwój obszaru, chroniąc jednocześnie środowisko przyrodnicze, co jest zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju.

9. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

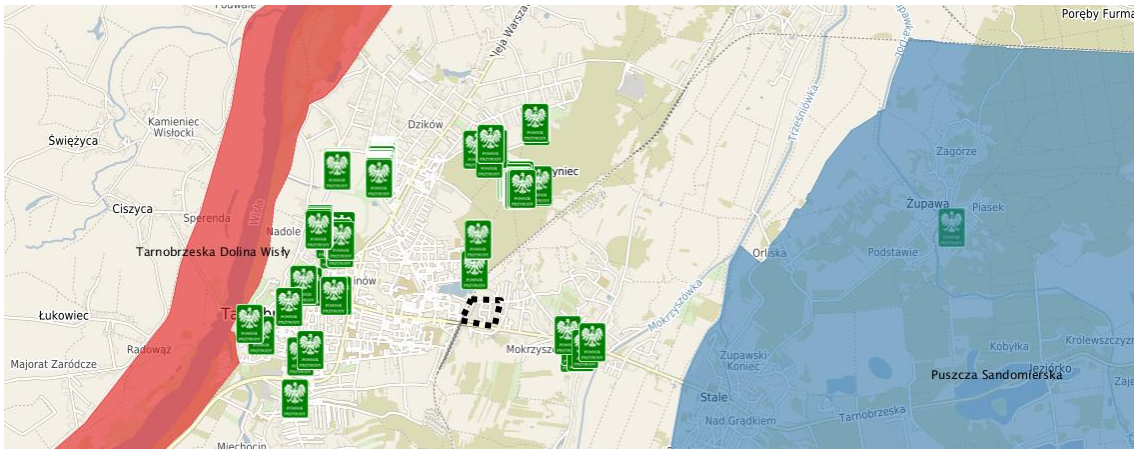
Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów projektu planu, co zostało szerzej omówione w rozdziale 13.

10. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Plan nie dopuszcza inwestycji, które swym charakterem czy zasięgiem mogłaby transgranicznie oddziaływać na środowisko. Nie przewiduje się zaistnienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

11. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKI REALIZACJI DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Na obszarze miasta Tarnobrzeg występuje jeden obszar Natura 2000 – „Tarnobrzeska Dolina Wisły" oraz 36 pomników przyrody. Ponadto, wzdłuż wschodniej granicy miasta znajduje się drugi obszar Natura 2000 – „Puszcza Sandomierska". Żaden z wymiennych obszarów nie znajduje się w granicach obszaru analizy, położenie planu na tle najbliżej występujących form ochrony przyrody przedstawia mapa 3.

orientacyjna granica analizowanego obszaru

Mapa 1 Położenie analizowanego obszaru na tle najbliżej występujących form ochrony przyrody.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Tarnobrzeska Dolina Wisły" PLH 180049

W granicach obszaru znajduje się część doliny Wisły bezpośrednio przylegająca do rzeki, ograniczona wałami przeciwpowodziowymi. Odcinek Wisły „Tarnobrzeska Dolina Wisły" jest jednym z niewielu dobrze zachowanych fragmentów dużych dolin rzecznych. Wisła jest tu nieuregulowana, z dużą ilością starorzeczy, którym towarzyszą łąki selernicowe, łąki świeże oraz różne postaci łęgów wierzbowo – topolowych. Lokalnie w części przykorytowej występują specyficzne zbiorowiska roślin o charakterze pionierskim. Spotkać tu można również ziołorośla nadrzeczne, a starorzeczom towarzyszą niekiedy ekosystemy wodne, związane z pozostałością dawnego koryta rzeki. Obszar „Tarnobrzeskiej Doliny Wisły" jest również miejscem bytowania zwierząt z załącznika II Dyrektywy siedliskowej. Bytują tu bobry i wydry. Z bezkręgowców – dwa gatunki motyli, związane z wilgotnymi łąkami: czerwończyk nieparek oraz modraszek nausitous. Z ryb, obszar ten ma znaczenie głównie dla ochrony bolenia. Obszar ten wyznaczono przede wszystkim w celu ochrony łęgów nadrzecznych, zwartych kompleksów łąk selernicowych oraz starorzeczy z dobrze wykształconymi zespołami roślin wodnych. Istotne znaczenie ma również utrzymanie naturalnego charakteru koryta rzeki.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Puszcza Sandomierska" PLB 18005

Obszar ten we fragmencie ciągnie się wzdłuż wschodniej granicy administracyjnej Tarnobrzega. Jest to rozległy obszar obejmujący środkową część Kotliny Sandomierskiej. Obejmuje on swymi granicami tereny dawnej Puszczy Sandomierskiej, obecnie mocno pofragmentowanej przez tereny zabudowane i rolnicze. Poza terenami leśnymi obejmuj on tereny łąk, śródlądowe wydmy, pola uprawne, bagna, torfowiska oraz różnej wielkości i różnego rodzaju zbiorniki wodne. Puszcza Sandomierska jest jedną z najważniejszych w Polsce ostoi kraski i podgorzałki. W skali lokalnie to obszar ważny dla lelka, dzięcioła średniego i lerki. Liczna jest również populacja derkacza, a także populacje gąsiorka, jarzębatki i ortolana. Istotnym gatunkiem jest także cietrzew. Z rzadkich ptaków szponiastych gniazduje tu kilka par bielika i orlika krzykliwego. Ogółem w Puszczy Sandomierskiej stwierdzono występowanie 245 gatunków ptaków, w tym 161 lęgowych. Jest to więc obszar o najbogatszej

awifaunie w województwie podkarpackim. Celem ochrony w tym obszarze jest zachowanie stabilnych populacji ptaków uznanych za przedmioty ochrony obszaru, szczególnie gatunków kluczowych, poprzez utrzymanie we właściwym stanie siedlisk lęgowych i żerowiskowych

Do głównych problemów ochrony środowiska należy zaliczyć działania związane działalnością człowieka, w szczególności takie jak: zanieczyszczenia związane z produkcją i obsługą komunikacyjną (spaliny, wyciek substancji ropopochodnych), dalsza ekspansja zabudowy emisja z źródeł ciepła. Oddziaływania te mogą nastąpić niezależnie od ustaleń planu. Mając na uwadze stan środowiska opisany w rozdziale 9 oraz:

- położenie obszaru objętego planem poza zasięgiem form ochrony przyrody,
- znaczny stopień zainwestowania obszaru,
- projektowany sposób zagospodarowania obszaru,
- szereg proekologicznych ustaleń planu (ochrona zanieczyszczeniami powietrza promieniowaniem elektromagnetycznym, hałasem oraz jego ustalenia ochronne w zakresie wód, powietrza, krajobrazu),
- zakaz:
  - lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych (z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem);
  - lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia;
  - składowania odpadów.

w obszarze planu nie identyfikuje się istotnych problemów ochrony środowiska oraz nie stwierdza się znacząco negatywnego wpływu jego ustaleń na przyrodniczo cenne przestrzenie objęte ochroną prawną. Skutki jego realizacji nie będą miały negatywnego wpływu na funkcjonowanie obszarów chronionych.

12. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBLA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO I KRAJOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

W graniach planu nie stwierdzono występowania obszarów chronionych rangi międzynarodowej. Ustalenia zawarte w planie spełniają wymogi zawarte w dokumentach szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego, w szczególności dotyczące zgodności z:

- *Ramową konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu wraz z wprowadzającym limity emisji Protokołem z Kioto* – plan ustala zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub indywidualnych źródeł ciepła, dopuszcza się stosowanie pomp ciepła lub odnawialnych źródeł energii w formie mikroinstalacji z wykorzystaniem

promieniowania słonecznego; ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw na zasadach określonych przepisami odrębnymi[13];

- *Konwencją o różnorodności biologicznej* – ustalenia planu nie wpływają w sposób znaczący na zmniejszenie bioróżnorodności, teren jest w znacznej części zabudowany, a pozostały obszar stanowią tereny o niskiej bioróżnorodności,
- *Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* – założenia planu zachowują zasadę zrównoważonego rozwoju, przy wyznaczaniu nowych kierunków zagospodarowania przestrzennego kierowano się wymogami ochrony środowiska, ustalono wskaźniki zagospodarowania terenu i gabaryty obiektów mające na celu minimalizować oddziaływanie nowej zabudowy na środowisko.
- *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* – ustalenia planu nie wpłyną negatywnie na cele środowiskowe JCW określone w przedmiotowym dokumencie, w planie uregulowano zasady zagospodarowania ścieków, wód opadowych, roztopowych, nie dopuszczono do pojawienia się nowych funkcji uciążliwych dla środowiska. W związku z powyższym realizacja jego ustaleń pozostaje w zgodzie z celami środowiskowymi określonymi w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Podsumowując, ustalenia planu uwzględniają zasady ochrony środowiska wynikające z przepisów odrębnych szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego.

13. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Największy wpływ na stan zasobów przyrodniczych ma działalność człowieka związana z rozwojem zabudowy i infrastruktury. Zarówno obowiązujący jak i procedowany plan wyznacza w tej części miasta strefę usługowo-produkcyjną, przy czym teren oznaczony symbolem P/U-1 stanowi usankcjonowanie stanu istniejącego, podobnie jak tereny oznaczone symbolami U-1 i UO-1. Potencjalny nowy obszar inwestycyjny to przede wszystkim teren rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oznaczony symbolem UC-1, który również ustała obowiązujący plan, aczkolwiek jak dwa oddzielenie tereny o tożsamym przeznaczeniu, ale częściowo różnych wskaźnikach zabudowy. Nowy plan zakłada połączenie tych terenów w jeden i tym samym ustalenie dla nich tych samych parametrów zabudowy. Ponadto nowy plan koryguje zaprojekowany w obowiązującym planie układ komunikacyjny. Zasadnicze zmiany obejmują wyznaczenie nowej drogi publicznej ozn. sym. KDD-2 (w obowiązującym planie droga wewnętrzna) oraz wydzielenia drogi publicznej ozn. sym. KDD-3 (łącząca drogę ozn. sym. KDD-2 z drogą ozn. sym. KDG-1, w stanie istniejącym jest to droga w ramach terenu parkingu). Szczegółową ocenę oddziaływania na środowisko, z podziałem na poszczególne przeznaczenia terenu, zawarto poniżej.

[13] Uchwała Nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa podkarpackiego ograniczeń w zakresie instalacji, w których następuje spalanie paliw

Dla terenów zabudowy usługowej ozn. sym. U-1, usług oświaty ozn. sym. UO-1 oraz terenu obiektów produkcyjnych oraz zabudowy usługowej P/U-1 (obecnie już zainwestowanych) prognozuje się:

Różnorodność biologiczna, zwierzęta oraz rośliny

- **nieznaczne negatywne oddziaływanie krótkoterminowe, bezpośrednie, stałe** będzie związane z wymianą zabudowy w wyniku czego zostanie częściowo zniszczona szata roślinna. Prace budowlane będą powodowały wypłaszanie zwierząt, aczkolwiek oddziaływanie to zaistnieje każdorazowo w przypadku zainicjowania robót budowlanych, niezależnie od ustaleń planu, ponieważ przedmiotowy teren jest objęty obowiązującym planem, który również dopuszcza na nim zabudowę,
- **pozytywnym stałym, bezpośrednim, długoterminowym** ustaleniem jest zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem),
- **pozytywnym stałym, bezpośrednim, długoterminowym** będzie zakazanie lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia,
- nie prognozuje się zwiększonej presji na ww. komponenty środowiska, procedowany plan zachowuje na takim samym poziomie minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jak plan obowiązujący.

Ludzie

- **nieznacznie negatywne oddziaływanie pośrednie** związane z potencjalnym źródłem zagrożenia dla zdrowia ludzi może stanowić niepełna realizacja wytycznych planu, dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska na opisywanym terenie.

System przyrodniczy

- **brak oddziaływania** – obszar planu jest położony poza elementami wchodzącymi w skład systemu przyrodniczego miasta, a ustalenia dokumentu planistycznego nie wpłyną znacząco na stan i funkcjonowanie elementów przedmiotowego systemu.

Woda

- **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim ustaleniem** jest wprowadzenie ochrony wód, poprzez ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz zakaz składowania wszelkich odpadów,
- **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym** będzie odprowadzanie ścieków siecią kanalizacyjną do oczyszczalni ścieków,
- **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym** będzie podłączenie wszystkich terenów budowlanych do sieci wodociągowe.

Powietrze i klimat

- **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim** ustaleniem planu jest zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem),
- **pozytywnym oddziaływaniem, stałym, bezpośrednim długoterminowym** będzie zakazanie lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia.

Powierzchnia ziemi

- **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim** ustaleniem jest wprowadzenie zakaz składowania wszelkich odpadów,
- **pozytywnym oddziaływaniem, stałym, długotrwałym i bezpośrednim** będzie brak możliwości realizacji na tych terenach inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem, obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem), przez co nie powinny powstać oddziaływania wpływające w sposób znaczący negatywnie na powierzchnie ziemi,
- **pozytywnym oddziaływaniem, stałym, bezpośrednim długoterminowym** będzie zakazanie lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia.

Krajobraz

- **brak znaczącego oddziaływania** – przedmiotowe tereny już zostały zainwestowane, ustalenia procedowanego planu stanowią powielenie regulacji zawartych w obowiązującym planie.

Zasoby naturalne

- **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym** na wody podziemne jako dobro naturalne będzie ustalenie obowiązku podłączenia wszystkich budynków do sieci kanalizacji sanitarnej oraz korzystanie z sieci wodociągowej.

Zabytki

- **neutralne** – brak zbytków w granicach planu.

Dobra materialne

- **oddziaływaniem pozytywnym, stałym i długoterminowym** jest zachowanie istniejących terenów usługowych, a zwłaszcza zabudowy usług oświaty, co jest szczególnie ważne dla utrzymania dostępności ludności do usług publicznych.

Dla terenu rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² **UC-1** prognozuje się:

Różnorodność biologiczna, zwierzęta oraz rośliny

- **nieznaczne negatywne oddziaływanie krótkoterminowe, bezpośrednie, stałe** będzie związane posadowieniem budynków oraz infrastruktury towarzyszącej w wyniku czego zostanie częściowo zniszczona szata roślinna. Prace budowlane będą powodowały wypłaszanie zwierząt, aczkolwiek oddziaływanie to zaistnieje każdorazowo w przypadku zainicjowania robót budowlanych, niezależnie od ustaleń planu (przedmiotowy teren jest objęty obowiązującym planem, który również dopuszcza na nim zabudowę),
- **nieznaczne negatywnym oddziaływaniem, pośrednim, chwilowym** będzie wprowadzenie większej ilości zieleni urządzonej chronionej środkami chemicznymi, co będzie powodowało dużą śmiertelność szczególnie wśród bezkręgowców, aczkolwiek oddziaływanie to może zaistnieć niezależnie od ustaleń planu (zarówno obowiązujący plan jak i analizowany dopuszcza zabudowę na przedmiotowym terenie),
- **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim** ustaleniem jest zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem),
- **pozytywnym oddziaływaniem, stałym, bezpośrednim długoterminowym** oddziaływaniem będzie zakazanie lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia,
- **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim** będzie ustalenie minimalnej powierzchni zabudowy na poziomie minimum 10%. Obowiązujący plan na niespełna 90% obszaru ustala ww. wskaźnik na tym samym poziomie, na pozostałym terenie 20%. W wyniku połączenia wyznaczonych w obowiązujących dwóch obszarów o tożsamych funkcjach ujednolicono parametry planowanej zabudowy. Wprowadzona zmiana nie przyczyni się w sposób znaczący do ograniczenia przestrzeni życiowej zwierząt, nie wpłynie znacząca negatywnie na bioróżnorodność.

Ludzie

- **nieznacznie negatywne oddziaływanie pośrednie** związane z potencjalnym źródłem zagrożenia dla zdrowia ludzi może stanowić niepełna realizacja wytycznych planu, dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska na opisywanym terenie,
- **pozytywnym oddziaływaniem stałym, bezpośrednim, długoterminowym** będzie ustalenie na nowych terenach inwestycyjnych zabudowy oznaczonej sym. UC-1, a więc niepodlegającej ochronie akustycznej. Jest to szczególnie ważne, z uwagi na sąsiedztwo szlaków komunikacyjnych stanowiących potencjalne źródło hałasu.

System przyrodniczy

- **brak oddziaływania** – obszar planu jest położony poza elementami wchodzącymi w skład systemu przyrodniczego miasta, a ustalenia dokumentu planistycznego nie wpłyną znacząco na stan i funkcjonowanie elementów przedmiotowego systemu.

Woda

- **negatywnym oddziaływaniem długoterminowym i stałym** będzie wprowadzenie powierzchni nieprzepuszczalnych, co będzie powodowało odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie (zarówno obowiązujący plan jak i analizowany przedmiotowy teren wskazuje pod zabudowę).
- **chwilowe, bezpośrednie zanieczyszczenie** wód podziemnych może nastąpić jedynie w pojedynczych, incydentalnych wypadkach podczas realizacji ustaleń planu, ale mimo to nie powinno to wpłynąć na pogorszenie dotychczasowego stanu jednolitych części wód podziemnych, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych*[14] oraz *Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych*[15];
- **pozytywnym, stałym, długotrwałym** i bezpośrednim ustaleniem jest wprowadzenie ochrony wód, poprzez ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz zakaz składowania wszelkich odpadów,
- **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym** będzie odprowadzanie ścieków siecią kanalizacyjną do oczyszczalni ścieków,
- **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym** będzie podłączenie wszystkich terenów budowlanych do sieci wodociągowe.

Powietrze i klimat

- **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim** ustaleniem planu jest zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem);
- **pozytywnym oddziaływaniem, stałym, bezpośrednim długoterminowym** oddziaływaniem będzie zakazanie lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia.

[14]Dz. U. z 2019 r. poz. 2148

[15]Dz. U. z 2019 r. poz. 2149

Powierzchnia ziemi

- **oddziaływanie nieznacznie negatywne bezpośrednie (stałe, ale jedynie lokalne)** to przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi opisywanego terenu związane głównie z wykopami pod fundamenty nowych obiektów, aczkolwiek oddziaływanie to może zaistnieć niezależnie od ustaleń planu (zarówno obowiązujący jak i analizowany plan dopuszcza zabudowę na przedmiotowym terenie),
- **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim** ustaleniem jest wprowadzenie zakaz składowania wszelkich odpadów,
- **pozytywnym oddziaływaniem, stałym, długotrwałym i bezpośrednim** będzie brak możliwości realizacji na tych terenach inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem), przez co nie powinny powstać oddziaływania wpływające w sposób znaczący negatywnie na powierzchnie ziemi,
- **pozytywnym, stałym, bezpośrednim długoterminowym** oddziaływaniem będzie zakazanie lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia.

Krajobraz

- analizowany obszar jest objęty obowiązującym planem miejscowy, co już jest oddziaływaniem pozytywnym, bowiem przedmiotowy akt określił szczegółowo zasady zabudowy i zagospodarowania tego obszaru, samo oddziaływanie procedowanego planu można określić jako neutralne, nie zmienia on w sposób diametralny warunków zagospodarowania obszaru w stosunku do ustalonego w obowiązującym planie miejscowym.

Zasoby naturalne

- **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym** na wody podziemne jako dobro naturalne będzie ustalenie obowiązku podłączenia wszystkich budynków do sieci kanalizacji sanitarnej oraz korzystanie z sieci wodociągowej.

Zabytki

- **neutralne** – brak zbytków w granicach planu.

Dobra materialne

- **oddziaływaniem pozytywnym, stałym i długoterminowym** jest utrzymanie ustalanych w obowiązującym planie oraz studium terenów inwestycyjnych, ich realizacja zwiększy dostępność społeczeństwa do usług.

Dla następujących terenów:
– obsługi komunikacji samochodowej - parking powierzchniowy – KS;
– komunikacji kolejowej – KK;
– drogi publicznej klasy głównej – KDG;
– dróg publicznych klasy dojazdowej – KDD.
prognozuje się:

Droga publiczna klasy głównej została zrealizowana i uzbrojona w sieci infrastruktury kanalizacji deszczowej, miejsca parkingowe również zostały wykonane, natomiast droga publiczna klasy dojazdowej ozn. sym. KDD-1 został wskazana w obowiązującym planie, aczkolwiek nie została jeszcze zrealizowana. W tej części obszaru oddziaływanie procedowanego planu nie będzie znaczące, lecz neutralne. Nowe inwestycje obejmują tereny dróg publicznych klasy dojazdowej onz. sym KDD-2 i KDD-3, przy czym drogę onz. sym. KDD-2 wskazano w większości po śladzie drogi wewnętrznej ustalanej w obowiązującym planie, natomiast przebieg projektowanej drogi ozn. sym KDD-3 wskazano przez ustalone w obowiązującym planie tereny obsługi komunikacji (przeznaczenie podstawowe – parkingi, zespoły garaży, przeznaczenie uzupełniające – urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, obiekty małej architektury, zieleń).

Różnorodność biologiczna, zwierzęta oraz rośliny

- **negatywnym oddziaływaniem długoterminowym pośrednim i stałym** będzie ograniczenie terenu biologicznie czynnego, a co za tym idzie zmniejszenie przestrzeni życiowej zwierząt w wyniku utwardzenia powierzchni przy budowie nowej drogi ekspresowej,
- **oddziaływaniem negatywnym bezpośrednim, długoterminowym i stałym** będzie wzmożony ruch samochodowy i emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych, co będzie zagrażać życiu zwierząt,
- **negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym** będą roboty budowlane i hałas komunikacyjny, który będzie powodował przepłaszanie zwierzyny i ptaków.

Ludzie

- **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym** będzie usprawnienie istniejącego układu komunikacyjnego oraz zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa jego użytkowników.

System przyrodniczy

- **brak oddziaływania** – obszar planu jest położony poza elementami wchodzącymi w skład systemu przyrodniczego miasta, a ustalenia dokumentu planistycznego nie wpłyną znacząco na stan i funkcjonowanie elementów przedmiotowego systemu.

Woda

- **negatywnym oddziaływaniem długoterminowym i stałym** będzie zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych, co będzie powodowało odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie;
- **negatywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i chwilowe** może być związane z ryzykiem przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji szkodliwych w fazie ich realizacji lub w przypadku wystąpienia poważnych awarii (co będzie oddziaływaniem krótkoterminowym);
- **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim ustaleniem** jest wprowadzenie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych, przyczyni się to do zapobiegania pogorszeniu stanu ekologicznego i stanu chemicznego wód.

Powietrze i klimat

- **negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym** będzie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych, co utrudni oczyszczanie się powietrza, jednak z uwagi na ich powierzchnię będzie to oddziaływanie o niewielkiej skali;
- **oddziaływaniem negatywnym bezpośrednim, długoterminowym i stałym** będzie ruch samochodowy powodujący wzmożoną emisję hałasu oraz zanieczyszczeń do atmosfery.

Powierzchnia ziemi

- **negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym** będą roboty związane z budową i remontami dróg oraz infrastruktury technicznej;
- **negatywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i chwilowe** może być związane z ryzykiem przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji szkodliwych w fazie ich realizacji lub w przypadku wystąpienia poważnych awarii (co będzie oddziaływaniem krótkoterminowym).

Krajobraz

- **negatywny wpływ długoterminowy, pośredni i stały** może mieć fragmentacja krajobrazu.

Zasoby naturalne

- **negatywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i chwilowe** może być związane z ryzykiem przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji szkodliwych w fazie ich realizacji lub w przypadku wystąpienia poważnych awarii (co będzie oddziaływaniem krótkoterminowym).

Zabytki

- **neutralne.**

Dobra materialne

- **pozytywnym, stałym oddziaływaniem** będzie znaczna poprawa jakości układu komunikacyjnego oraz wyposażenia terenów inwestycyjnych w drogi o parametrach odpowiadających ich planowanemu wykorzystaniu.

Podsumowując, aktualny stan zagospodarowania obszaru, rodzaj dopuszczonych inwestycji, wyżej opisane oddziaływania, a także założenie kompleksowej realizacji ustaleń planu prognozuje się, że jego oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska będzie w przewadze neutralne lub pozytywne. Negatywne oddziaływanie może nastąpić głównie w wyniku realizacji dróg, aczkolwiek nie prognozuję się wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji ustaleń planu. Nowy plan pozwala na rozwój obszaru, chroniąc jednocześnie środowisko przyrodnicze, co jest zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju.

14. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ OPRACOWANEGO DOKUMENTU

Podstawowymi środkami minimalizującymi negatywne oddziaływanie planu są jego ustalenia ochronne. W zakresie ochrony środowiska planu ustala:

- zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem),
- zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyjątkiem:
  - dróg publicznych i związanych z nimi urządzeń,
  - zabudowy przemysłowej i usługowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą oraz obiektów i instalacji, urządzeń produkcyjnych i usługowych na terenie oznaczonym symbolem **P/U**,
  - zabudowy usługowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą na terenie oznaczonym symbolem **U**,
  - centrum handlowego wraz z towarzyszącą im infrastrukturą na terenie oznaczonym symbolem **UC**,
  - garaży, parkingów samochodowych oraz zespołów parkingów na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną,
  - obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem;

- zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia,
- ochronę wód poprzez ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych,
- ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez:
  - utrzymanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - realizację zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi z zachowaniem odległości od obiektów emitujących pola elektromagnetyczne zgodnie z przepisami odrębnymi.
- zasady kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu poprzez określenie:
  - maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy jako wskaźnika powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
  - minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
  - maksymalnego udziału procentowego powierzchni zabudowy budynków na działce budowlanej do powierzchni działki budowlanej,
  - maksymalnej wysokości zabudowy,
  - maksymalnej liczby kondygnacji nadziemnych,
  - zasady realizacji dachów,
- zasady obsługi komunikacyjnej i systemu parkowania,
- zasady lokalizacji inwestycji z zakresu łączności publicznej,
- zasady gospodarki odpadami.

Generalnie celem minimalizowania uciążliwości funkcji wyznaczonych w sporządzonym planie należy stosować przy ich realizacji najnowsze dostępne technologie oraz wysokiej jakości urządzenia i materiały. Celem uzyskania pewności, że funkcja nie oddziałuje negatywnie na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu (odniesienie rozdz. 15 prognozy).

Ewentualne negatywne oddziaływanie (których wykrycie na etapie prognozy nie było możliwe) nowo wprowadzonych czy też zintensyfikowanych funkcji na poszczególne komponenty środowiska można będzie ograniczyć poprzez wprowadzenie następujących działań:
- ograniczających uciążliwości hałasowe:
  - ograniczanie prowadzenia prac realizacyjnych do pory dziennej
  - optymalizację czasu pracy, tak by ograniczyć liczbę przejazdów ciężkich i maszyn,
  - stosowanie wysokiej jakości urządzeń i materiałów ograniczających hałas,
  - realizację zieleni izolacyjnej o rozbudowanej strukturze pionowej (preferowanie nasadzenia gatunków o największych zdolnościach tłumienia hałasu jak klon jawor czy lipa drobnolistna,

- stosowanie urządzeń proekologicznych i dbałości o utrzymanie ich sprawności i właściwego funkcjonowania,
- maskowanie zielenią elementów dysharmonijnych lub ich usuwanie,
- odtworzenie czystego przedpola ekspozycyjnego, estetycznego tła przy pomocy działań porządkujących,
- stosowanie sprawnych technicznie maszyn i środków transportu podczas etapu budowy,
- zabezpieczenie (uszczelnienie) terenów zapleczy budowy,
- chronienie teren przed zanieczyszczeniami substancjami ropopochodnymi i smarami używanymi w urządzeniach mechanicznych i pojazdach, poprzez zastosowanie mas bitumicznych oraz innych (właściwych) materiałów budowlanych,
- wyposażanie systemów odprowadzania wód opadowych w osadniki, piaskowniki i separatory substancji ropopochodnych,

Zastosowanie się do wszystkich ustaleń planu i powyższych propozycji powinno wystarczająco ograniczyć negatywne oddziaływanie ustaleń planu na środowisko.

15. ROZWIĄZANIA ALTERENATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Alternatywą do rozwiązań zawartych w sporządzonym dokumencie jest pozostawienie stanu istniejącego, czyli dopuszczenie dalszego zagospodarowania terenu na podstawie obowiązującego planu miejscowego. Takie rozwiązanie nie byłby korzystne z punktu widzenia ochrony bezpieczeństwa ludzi, procedowany plan miejscowy w sposób kompleksowy rozwiązuje zasady obsługi komunikacyjnej wszystkich terenów objętych planem. W trakcie planu nie rozpatrywano innych rozwiązań alternatywnych w stosunku do zaprezentowanych. Procedowana koncepcja planu jest optymalna pod względem urbanistycznym, zapobiega powstawaniu konfliktów przestrzennych i równocześnie generuje najmniejsze straty w środowisku.

16. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Planowanie przestrzenne jest procesem cyklicznym, który ma za zadanie bieżącą analizę potrzeb inwestycyjnych, stanu zagospodarowania oraz uwarunkowań przyrodniczych. Dlatego też, miasto powinno monitorować skutki realizacji ustaleń projektu planu w kontekście ich oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie i życie ludzi, zarówno w obszarze samej miejscowości, jaki i jej najbliższego sąsiedztwa. W ramach przeprowadzanej analizy dopuszcza się wykorzystanie danych z państwowego monitoringu środowiska. Jednakże należy mieć na uwadze, iż dane użyte do przedmiotowej oceny powinny odnosić się do terenu poddanego analizie. W przypadku braku takich informacji należy składać indywidulane zamówienia na dane niezbędne do przeprowadzenia przedmiotowej analizy.

Jak mówi art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Prezydent dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu), co najmniej raz w czasie kadencji. Mając na uwadze powyższe, uznaje się za zasadne przeprowadzenie w ramach ww. analizy również badania dotyczącego wpływu ustaleń projektu planu na środowisko, w tym zmian zachodzących w jakości monitorowanych poszczególnych komponentów środowiska.

Przy sporządzaniu analizy skutków realizacji planu należy podjąć działania polegające na:

- monitoringu poziomu hałasu, jakości wód oraz gleb,
- monitoring stanu powietrza, szczególnie w obrębie dróg wyższych klas, zakładów produkcyjnych.

Prowadzenie wyżej opisanego monitoringu należy realizować corocznie lub w przypadku stwierdzenia braku konieczności przeprowadzania takiej analizy przez Prezydenta, minimum raz w czasie trwania jego kadencji.

17. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usługowo-produkcyjnych w rejonie ulic Wrzosowej, Sienkiewicza – osiedle Mokrzyszów w Tarnobrzegu, zwanego dalej planem. Podstawę prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu stanowi: *ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.*[16] oraz *ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*[17]. Celem prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko, które może być spowodowane realizacją planu.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku. Zakres prac nad prognozą został dostosowany do charakteru, specyfiki i precyzji planu. Z uwagi na charakter planu potencjalne oddziaływania na środowisko poszczególnych ustaleń planu na środowisko określono w formie opisowej.

Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono dokumenty wymienione w rozdziale *Materiały wejściowe*, a w szczególności: *Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usługowo-produkcyjnych w rejonie ulic Wrzosowej, Sienkiewicza - osiedle Mokrzyszów w Tarnobrzegu – Instytut Rozwoju Miasta i Regionów – Warszawa 2020 r.*

Analizowany teren jest położony w zachodniej części osiedla Mokrzyszów w Tarnobrzegu,

[16] Dz. U. z 2020 r. poz. 932, z późn. zm.

[17] Dz. U. z 2021 r. poz. 247

pomiędzy ulicami Henryka Sienkiewicza (droga wojewódzka nr 871), Wrzosową a linią kolejową nr 25 o znaczeniu państwowym. Jego powierzchnia to 13,34 ha. Dominującym typem zabudowy na przedmiotowym terenie są obiekty o funkcji produkcyjno-magazynowej oraz składowej, uzupełnione budynkami biurowymi i usługowymi. W granicach analizowanego obszaru występuje również budynek usług oświaty oraz kontroli ruchu kolejowego. Istniejące budynki mają od 1 do 5 kondygnacji nadziemnych. Zabudowie towarzyszą place składowe, manewrowe, parkingi oraz zieleń. Przedmiotowy teren posiada dostęp do ul. Henryka Sienkiewicza oraz Wrzosowej. Obszar jest uzbrojony w sieci infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, wodociągowej, gazowej, kanalizacji deszczowej i sanitarnej oraz częściowo w sieć ciepłowniczą.

Przedmiotowy teren jest objęty *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego osiedla „Mokrzyszów" w Tarnobrzegu (Uchwała Nr XI/105/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Mokrzyszów" w Tarnobrzegu)*.

Procedowany plan podtrzymuje główne przeznaczenia terenów wskazanych do zabudowy jak w obowiązującym planie, przy czym ujednolica parametry i warunki zagospodarowania obszarów o tych samych funkcjach. Zasadnicze zmiany dotyczą układu komunikacyjnego, w ramach którego wprowadzono nową drogę publiczną ozn. sym. KDD-2 (w obowiązującym planie droga wewnętrzna) oraz wydzielono drogę publiczną ozn. sym. KDD-3 (łącząca drogę ozn. sym. KDD-2 z drogą ozn. sym. KDG-1, w stanie istniejącym jest to droga w ramach terenu parkingu), skorygowano przebieg drogi klasy głównej. Nowy plan ustala następujące przeznaczenia terenu:

1) teren zabudowy usługowej – **U**;
2) teren zabudowy usług oświaty – **UO**;
3) teren rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² – **UC**;
4) teren obiektów produkcyjnych oraz zabudowy usługowej – **P/U**;
5) tereny obsługi komunikacji samochodowej - parking powierzchniowy – **KS**;
6) teren komunikacji kolejowej – **KK**;
7) teren drogi publicznej klasy głównej – **KDG**;
8) tereny dróg publicznych klasy dojazdowej – **KDD**.

Rozwiązania przyjęte w procedowanym planie spełniają założenia uchwały wywołującej sporządzenie planu, a także kontynuują politykę przestrzenną gminy wyrażoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega. Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przewidywane rozwiązania w planie nie naruszają ustaleń obowiązującego studium.

W przypadku nie uchwalenia procedowanego planu obszar nim objęty będzie zagospodarowywany zgodnie z obowiązującym planem. Realizacja zagospodarowania na podstawie obowiązującego, jak i procedowanego planu będzie podobnie oddziaływać na

większość kompotów środowiska. Alternatywą do rozwiązań zawartych w sporządzonym dokumencie jest dopuszczenie dalszego zagospodarowania terenu na podstawie obowiązującego planu miejscowego. Takie rozwiązanie nie byłby korzystne z punktu widzenia ochrony bezpieczeństwa ludzi, procedowany plan miejscowy w sposób kompleksowy rozwiązuje zasady obsługi komunikacyjnej wszystkich terenów objętych planem. W trakcie planu nie rozpatrywano innych rozwiązań alternatywnych w stosunku do zaprezentowanych. Procedowana koncepcja planu jest optymalna pod względem urbanistycznym, zapobiega powstawaniu konfliktów przestrzennych i równocześnie generuje najmniejsze straty w środowisku.

Dla wskazanego terenu zabudowy oraz związanej z nim infrastruktury mogą wystąpić charakterystyczne oddziaływania środowiskowe: emisja zanieczyszczeń do atmosfery (wprowadzanie gazów/pyłów do powietrza), emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych, wytwarzanie odpadów, przekształcenie ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie i szacie roślinnej. Oddziaływania te również mogłyby nastąpić niezależnie od uchwalenia planu. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów planu, nie przewiduje się również występowania oddziaływania transgranicznego. Wskazane ustalenia zawarte w planie są wystarczające dla ewentualnego zapobiegnięcia lub ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Prognoza wykazała, że w planie uwzględnione zostały cele i zasady ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego (w tym wspólnotowego) i nie wykazała drastycznych sprzeczności wynikających z unormowań prawnych wymagających radykalnych zmian projektu dokumentu. Zapisy planu są poprawne w odniesieniu do obowiązków z zakresu ochrony środowiska, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza, ochrony wód podziemnych, ochrony przyrody. W prognozie określono przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

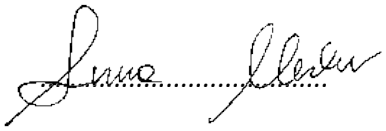
Wskazane kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta nie wpłyną znacząco na pogorszenie stanu środowiska, nie prognozuje się przekroczeń określonych prawem standardów jakości środowiska. Nie stwierdza się też transgranicznych oddziaływań ustaleń planu. W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen stwierdza się, iż zaprojektowane w planie funkcje będą miały w przewadze wpływ neutralny bądź pozytywny. Negatywne oddziaływanie może nastąpić głównie w wyniku realizacji dróg, aczkolwiek nie prognozuję się wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji ustaleń planu. Nowy plan pozwala na rozwój obszaru, chroniąc jednocześnie środowisko przyrodnicze, co jest zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju. Nie przewiduje się oddziaływań znacząco negatywnych, tj. powodujących zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, istotnych barier dla migracji, zagrożenia dla obszarów cennych przyrodniczo, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralności tego obszaru, przerwania drożności korytarzy ekologicznych. Powyższe stwierdzenia są uwarunkowane wypełnieniem wszystkich nakazów i zakazów planu.

Zastosowanie się do wskazanych ustaleń planu powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi, przyszłymi zmianami w środowisku przyrodniczym, a celem uzyskania pewności, że projektowane funkcje nie oddziałują negatywnie na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu. Podsumowując, plan uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju, warunki równowagi przyrodniczej i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska.

OŚWIADCZENIE AUTORA

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku (Dz. U. z 2021 r. poz. 247) oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

podpis